

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

SCIENTIA

12

MARCH, 2021

VILNIUS, REPUBLIC OF LITHUANIA

**INTERDISCIPLINARY RESEARCH:
SCIENTIFIC HORIZONS AND PERSPECTIVES**

I INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

VOLUME 3

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

Скабара Роман Михайлович

канд. геогр. наук, доцент, доцент кафедри спортивного туризму

Львівський державний університет фізичної культури імені І.Боберського, Україна

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ: ДОСВІД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Важливим фактором розвитку туристичної галузі прикордонної Львівської області сьогодні є унікальний туристично-рекреаційний потенціал, зокрема історико-культурна спадщина, успішність використання якого все більше залежить від якості організаторів туризму, їх здатності адекватно реагувати на запити ринку, державної та регіональної туристичної політики в усіх її проявах.

Зазначимо, що в останні роки місцеві органи влади в Україні співпрацюють з туристичною галуззю, в основному, через регіональні Програми розвитку туризму, курортів та рекреації. На Львівщині така Програма розроблялася і діяла, зокрема, на період 2018-2020 рр.

До актуальних проблем туристичної галузі регіону розробники програми відносять: неефективне використання туристично-рекреаційних можливостей у районах області та сільській місцевості, низький рівень розвитку туристичної та рекреаційної інфраструктури, недостатня забезпеченість туристичної інформації, незадовільний стан пам'яток історико-архітектурної спадщини тощо [3; с.14].

Така кількість, вказаних в Програмі, проблем (різнопланових, різногалузевих, різнорівневих) жодним чином не корелює з її стратегічними завданнями, якими розробники визначили: формування та утвердження позитивного іміджу Львівщини як туристичної дестинації, підвищення якості регіонального туристичного продукту, збереження, відновлення й раціональне використання рекреаційних ресурсів, розвиток та вдосконалення туристично-рекреаційної інфраструктури, правління людськими ресурсами у сфері туризму, курортів і рекреації тощо.

На наше переконання, і тактичні (короткотермінові, на час дії Програми), і стратегічні завдання документу мали б спрямовуватися на вирішення, вказаних попередньо, проблем, але саме тих проблем, вирішення яких належить до компетенції відповідного департаменту чи управління в структурі обласної державної адміністрації.

Попри всі суперечки щодо змісту та методології сучасної статистики туризму, вважаємо обґрунтованим її використання у комплексі з методами соціології для аналізу стану, проблем і перспектив розвитку туристичної галузі на регіональному рівні, зокрема структурно-динамічних процесів. Саме ці структурно-динамічні процеси визначають набір інструментів, що може використати місцева влада для сприяння туристичній галузі.

За інформацією Головного управління статистики у Львівській області, на початок 2019 р. в Львівській області, яка є об'єктом нашого дослідження, діяло 342 суб'єкти туристичної діяльності.

Кількість туристів, обслугованих туроператорами та агентами, зросла впродовж 2000-2019 рр. загалом у 2,1 рази, при цьому кількість в'їзних (іноземних) туристів зменшилася у 3,0 рази, а внутрішніх залишилась на попередньому рівні (ріст на 20%) [1].

Варто відзначити, що за цей часовий проміжок кількість виїзних туристів зросла з 28,5 тис. осіб до 159,2 тис. осіб або у 5,6 рази; тенденція постійного зростання кількості виїзних туристів особливо помітна від 2015 року. Безсумнівно, це зумовлено дією угоди між Україною та Євросоюзом про спрощення візових формальностей.

Питома вага в'їзних туристів становить у 2019 р. мінімальні 3,2% (2000 р. – 19,9%), внутрішніх туристів зменшилась з 56,0 до 33,0%, значно більше половини (63,8%) у 2019 р. серед клієнтів тур фірм Львівщини становили виїзні туристи – громадяни України.

Головними напрямками зарубіжних туристичних подорожей для клієнтів фірм Львівщини є Єгипет (24 тис. осіб у 2018 р.), Туреччина (23), Угорщина (12) і Болгарія (10); свої позиції втратили Італія, Франція та Іспанія. Серед обслугованих іноземців – громадяни 31 держави; лідерами є поляки, азербайджанці та австрійці. З початком російсько-української війни практично зник турпотік з Росії, різко зменшився – з більшості держав – колишніх “радянських республік”.

Якщо брати до уваги інформацію структурних підрозділів Львівської міської ради, що опікуються розвитком туризму в обласному центрі, то найбільше туристів є громадянами Польщі, наступні – Білорусь, Німеччина, Туреччина, Великобританія, Литва, США, Чехія та інші [2;49].

Організатори туризму роблять свій суттєвий внесок як в експорт, так і в імпорт послуг, пов'язаних з подорожами. Так, в “передпандемійному” 2019 р. суб'єкти економічної діяльності у Львівській області експортували таких послуг загальною вартістю 24091,5 тис. доларів США, а імпортували – 15930,6 або на 51,2% менше.

В структурі експорту послуг, пов'язаних з подорожами, послуги під час ділових подорожей складають лише 0,8%; послуги, пов'язані з освітньою подорожжю – 30,1%, послуги, пов'язані з подорожжю з оздоровчою метою – 51,9% і власне туристичні послуги – 6,3%. Питома вага різних форм оздоровчого туризму в останні роки зростає, чинником чого є поява в області кількох нових об'єктів СПА-індустрії.

Статистичні дані, наведені вище, свідчать про загрозу швидкої втрати регіональними організаціями туризму у Львівській області сегменту туристів – іноземних громадян. Ситуація з пандемією COVID-19 лише посилює вказану загрозу і підтверджує глобальну тенденцію “локалізації” міжнародного туризму.

Список використаних джерел:

1. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму (2000-2019 рр.) 17.07.2020. Головне управління статистики у Львівській області. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/year/2018/t249918_1.pdf
2. Програма розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області на 2018-2020 роки. 5.12.2017. Львівська обласна рада. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://lvivoblrada.gov.ua/plenary-sessions/proekti-rishen/arhiv-proektiv-rishen>
3. Скабара Р., Лабарткава К., Тимошенко Л. Сучасний стан та тенденції розвитку туризму у прикордонному Сокальському районі Львівської області // Формування мереж прикордонного співробітництва України. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м.Чернівці, 12-13 травня 2011р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2011. - С.218-220.
4. Скабара Р.М. Сучасний стан і тенденції розвитку туризму у прикордонному Жовківському районі Львівської області // Здоров'я, фізичне виховання і спорт в умовах сьогодення: зб. пр. наук.-практ. конференції, присвяченої Року спорту та здорового способу життя і 50-річчю Хмельницького національного університету, 21-22 верес. 2012 р. (м.Хмельницький). – Хмельницький: ХНУ, 2012. – С.143-146.
5. Скабара Р.М. Рекреаційні ресурси Стрийського району Львівської області: потенціал та перспективні напрями використання // Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку: Матер. І Міжнар. наук.-практ. конф. (1-2 листопада 2012 р., м.Черкаси). – Черкаси: Брама-Україна, 2012. – С.517-521.